

Serbia powoli wychodzi z recesji

Według danych Serbskiego Urzędu Statystycznego w pierwszym kwartale 2010 roku odnotowano po raz pierwszy od 2008 roku wzrost gospodarczy na poziomie 0,8%. Utrzymanie tego trendu w najbliższym czasie będzie trudne ze względu na spadek popytu wewnętrznego oraz niewielkie zapotrzebowanie na serbskie towary za granicą.

Światowy kryzys gospodarczy negatywnie wpłynął na serbską gospodarkę (spadek PKB w 2009 roku – 3%). Zahamował także inwestycje zagraniczne, które były motorem wzrostu w latach poprzednich i pozwalały utrzymać stabilność budżetu państwa. Spowodowało to konieczność wystąpienia o kredyt *stand by* do Międzynarodowego Funduszu Walutowego. Przyznany w 2009 roku kredyt o wartości 3 mld euro pozwolił utrzymać płynność budżetu, wymaga jednak wprowadzenia reform, które mogą utrudnić Serbii wyjście z recesji.

Jednym z warunków MFW było zamrożenie pensji w sektorze publicznym oraz rent i emerytur. Spowodowało to spadek realnych dochodów ludności o ok. 7%. Poza tym znaczne osłabienie wartości dinara w stosunku do euro (o 30% od 2008 roku) wywołuje wzrost cen produktów z importu. Spowolnienie gospodarcze i realizowany przez rząd plan redukcji zatrudnienia w administracji państwowej spowodowały także wzrost bezrobocia (od października 2009 roku wzrosła ono o 2,6 punkty procentowe do 19,2%). Czynniki te wpłyną znacząco na dalsze osłabianie popytu wewnętrznego. Rząd ma ograniczone możliwości stymulowania popytu, ze względu na uzgodniony z MFW poziom deficytu budżetowego (4,8%). Z uwagi na powolne wychodzenie z recesji państw UE oraz niską konkurencyjność serbskich produktów trudno o zwiększenie wolumenu serbskiego eksportu.

Utrzymanie stabilnego wzrostu będzie wymagało od rządu Serbii wprowadzenia reform, które poprawią konkurencyjność gospodarki (reforma finansów publicznych, poprawa warunków dla inwestorów zagranicznych, reforma emerytalna i służby zdrowia). Będzie to trudne, gdyż w społeczeństwie rośnie niezadowolenie związane z pogarszającą się sytuacją materialną. <MarSz>